

PATVIRTINTA

Vilniaus universiteto Medicinos
fakulteto tarybos 2025 m. gegužės 7 d.
nutarimu Nr. (1.13 E) 150000-TPN-42

**VAIKŲ IR PAAUGLIŲ PSICHITRIJOS
REZIDENTŪROS STUDIJŲ PROGRAMOS APRAŠAS**

Rezidentūros studijų programos pavadinimas	Programos valstybinis kodas
Vaikų ir paauglių psichiatrija	73306X089

Aukštojo mokslo institucija (-os), padalinys (-iai)	Programos vykdymo kalba (-os)
Vilniaus universitetas, Medicinos fakultetas	lietuvių

Studijų rūšis	Studijų pakopa	Kvalifikacijos lygis pagal LKS
universitetinės studijos	profesinės studijos	VII

Studijų forma (-os) ir trukmė metais	Rezidentūros studijų programos apimtis kreditais	Visas rezidento darbo krūvis valandomis	Kontaktinio darbo valandos	Savarankiško darbo valandos
nuolatinė, 5 metai	324	8748	7395	1353

Studijų kryptių grupė	Studijų kryptis
sveikatos mokslai	medicina

Suteikiama profesinė kvalifikacija
gydytojas vaikų ir paauglių psichiatras

Rezidentūros studijų programos komiteto vadovas	Vadovo kontaktinė informacija
prof. dr. Sigita Lesinskienė	VU MF Klinikinės medicinos instituto psichiatrijos klinika Čiurlionio 21, LT-03101, Vilnius tel. darbo +370 68617550; el. paštas: sigita.lesinskienė@mf.vu.lt

Rezidentūros studijų programos koordinatorius	Vadovo kontaktinė informacija
prof. dr. Sigita Lesinskienė	VU MF Klinikinės medicinos instituto psichiatrijos klinika Čiurlionio 21, LT-03101, Vilnius tel. darbo +370 68617550; el. paštas: sigita.lesinskienė@mf.vu.lt

Akredituojanti institucija	Akredituota iki
Studijų kokybės vertinimo centras	iki kito krypties vertinimo

Rezidentūros studijų programos tikslas
Parengti kompetentingą, iniciatyvų gydytoją specialistą – gydytoją vaikų ir paauglių psichiatrą, kuris gebėtų užtikrinti visapusišką psichiatrinę pagalbą vaikams ir paaugliams, gebėtų diagnozuoti psichiatrines ligas bei efektyviai planuotų gydymą, gebėtų atlikti profilaktines ir gydomasias procedūras, kūrybingai gebėtų dirbti savarankiškai ir tarpdisciplininėje komandoje, siektų profesinio tobulėjimo visos profesinės karjeros metu ir gebėtų perteikti žinias kitiems, domėtusi mokslo naujovėmis, gebėtų dalyvauti arba pats vykdyti mokslo tiriamąjį darbą, gebėtų bendrauti su skirtingų socialinių ir kultūrinių grupių žmonėmis.

Eil. nr.	Rezidentūros studijų programos pakopinės kompetencijos (PK)	PK kodas
1.	Gebėti surinkti psichiatrinę anamnezę ir pateikti psichikos būklės vertinimą žodžiu bei raštu.	PK1
2.	Gebėti įvertinti ir konsultuoti šeimą dėl vaiko raidos, psichikos ar elgesio sutrikimo.	PK2
3.	Gebėti vertinti ir valdyti ūmias ir krizines psichiatrines situacijas vaikų psichiatrijoje.	PK3
4.	Gebėti medikamentais valdyti psichikos sutrikimus ir būsenas.	PK4
5.	Gebėti vertinti psichikos sutrikimus, atlikti diferencinę diagnostiką ir suformuluoti klinikinę diagnozę.	PK5
6.	Gebėti valdyti netinkamo elgesio su vaikais atvejus.	PK6
7.	Gebėti įvertinti vaiko psichologinę raidą bei jos sutrikimus ir sudaryti kompleksinės pagalbos planą.	PK7
8.	Gebėti sudaryti psichoterapinio gydymo, psichosocialinės, pedagoginės pagalbos planą ir koordinuoti tarpdisciplininės komandos darbą.	PK8
9.	Gebėti įvertinti suaugusio paciento psichikos būklę ir sudaryti gydymo taktiką.	PK9
10.	Gebėti taikyti klinikinėje praktikoje vaikų ir paauglių psichiatrijos teisinius aspektus.	PK10

Rezidentūros studijų programos turinys	Rezidentūros studijų programos skiriamieji bruožai
Vaikų ir paauglių psichiatrijos rezidentūros studijų programa sudaryta nuosekliam pakopiniam ir palaipsniui vaikų ir paauglių psichiatrijos žinių ir patirties kaupimui. Studijas sudaro privalomieji ir pasirenkamieji ciklai (moduliai). Praktinius įgūdžius ir teorines žinias rezidentai įgyja dirbdami asmens sveikatos priežiūros įstaigose, konsiliumuose, paskaitų, seminarų metu: kontaktinis darbas sudaro apie 85%, savarankiškas darbas apie 15% programos apimtį. Rezidentai pradeda programą vaikų ir paauglių psichiatrijos ciklais (moduliais), kuriuose įgyja būtinų teorinių ir praktinių žinių, reikalingų gydytojo vaikų ir paauglių psichiatro darbe ir jas tobulina visų rezidentūros studijų eigoje. Rezidentai savo teorines ir praktines žinias praplečia mokydami vaiko ligų, vaikų neurologijos ir pasirenkamų ciklų metu, vėliau – suaugusiųjų psichiatrijos, psichoterapijos, teismo psichiatrijos, priklausomybių psichiatrijos studijose, o rezidentūros programą užbaigia krizių intervencijos ir ambulatorinės vaikų ir paauglių psichiatrijos praktinių bei teorinių žinių mokymusi ir įgijimu.	Programa ruošia specifinės medicinos srities specialistus pagal Lietuvos Respublikos ir Europos Sąjungos teisės aktus, vadovaujantis Europos Medicinos specialistų Sąjungos (UEMS - European Union of Medical Specialists) Vaikų ir paauglių psichiatrijos specialistų rengimo rekomendacijomis. Programa vykdoma VU atrinktose rezidentūros bazėse, kuriose yra reikiamos diagnostinės galimybės, pakankamas pacientų ir tiriamųjų srautas bei kvalifikuotas pedagoginis personalas. Rezidentus rengia Vilniaus universiteto Medicinos fakulteto rezidentų vadovai. Be specifinių tiesiogiai su įgyjama specialybe susijusių medicinos žinių ir gebėjimų, rezidentūros studijų metu ugdomi komandinio bendradarbiavimo, lyderystės, komunikavimo, vadybos bei mokslinių tyrimų vykdymo įgūdžiai.

Reikalavimai stojantiesiems	Ankstesnio mokymosi pripažinimo galimybės
Į Vaikų ir paauglių psichiatrijos rezidentūrą viešojo konkurso tvarka priimami asmenys, baigę 6 metų vientisąsias universitetines medicinos krypties studijas ir turintys sveikatos mokslų magistro kvalifikacinį laipsnį ir medicinos gydytojo profesinę kvalifikaciją. Konkurso į rezidentūrą sąlygas ir tvarką skelbiama Vilniaus universiteto Medicinos fakulteto tinklalapyje www.mf.vu.lt	Lietuvos ar užsienio aukštosiose mokyklose įgyti studijų rezultatai, atitinkantys šios rezidentūros studijų programos tikslą ir rezultatus, įskaitomi vadovaujantis Vilniaus universiteto nustatyta tvarka.

Tolesnių studijų galimybės
Gydytojas rezidentas gali siekti mokslo laipsnio doktorantūroje. Gydytojo vaikų ir paauglių psichiatro profesinė kvalifikacija privalo būti palaikoma laikantis LR SAM patvirtintos tęstinio profesinio podiplominio tobulinimo studijų tvarkos.

Profesinės veiklos galimybės
Baigęs vaikų ir paauglių psichiatrijos rezidentūros studijų programą gydytojas vaikų ir paauglių psichiatras pagal įgytą licenciją gali dirbti valstybinėse ir privačiose asmens ir visuomenės sveikatos priežiūros įstaigose, turinčiose

teisę teikti medicinos paslaugas Lietuvoje bei užsienyje. Rezidentūros baigimo pažymėjimas ir suteikta profesinė kvalifikacija pripažįstama Europos Sąjungos šalyse.

Studijų metodai	Vertinimo strategija ir metodai
Seminarai, Konsultacijos, Tiriamieji seminarai, Klinikinių situacijų analizė, Klinikinis darbas su pacientu/stebėjimas, Pranešimo rengimas, Darbinė praktika, Nuotolinis mokymas, Savarankiškas darbas.	Teorinių žinių vertinimas žodžiu ir raštu vyksta kiekvieno modulio pabaigoje. Atsiskaitymas vyksta atsakant į klausimus iš modulio temų. Praktiniai įgūdžiai vertinami kiekvieno modulio metu: paciento būklės savarankiškas ištyrimas, stebint rezidento vadovui; medicininės dokumentacijos užpildymas, pradedant paciento nusiskundimais, būklės aprašu, tyrimo ir gydymo plano sudarymas. Modulis vertinamas įskaita. Studijų eigoje taip pat vertinamos rezidento pasiektos programos pakopinės kompetencijos (PK). Tam yra vertinamas numatytų minimalių techninių įgūdžių atlikimas, o kiekvieno ciklo pabaigoje atliekamas kokybinis PK (techninių įgūdžių ir/ar klinikinių atvejų) pasiekimo įvertinimas. Kiekvienų studijų metų pabaigoje vertinamos gydytojo rezidento bendrosios kompetencijos, pasitelkiant 360 laipsnių vertinimo metodą. Įvykdęs visus 4.1 savarankiškumo lygmens reikalavimus, rezidentas vertinamas pakopinių kompetencijų vertinimo komisijos ir, įvykdžius visus reikalavimus, jam išduodamas pakopinės kompetencijos pažymėjimas. Rezidentūros metu gydytojas rezidentas rengia mokslo tiriamąjį darbą VU Medicinos fakulteto nustatyta tvarka. Mokslo tiriamasis darbas vykdomas visą rezidentūros studijų laiką. Tema pasirenkama aptarus su rezidentūros vadovu. Darbas turi atitikti reikalavimus, keliamus publikuojamiems mokslo darbams. Mokslinis tiriamasis darbas vertinamas dešimties balų sistema. Baigdami rezidentūrą, rezidentai privalo būti įvykdę šiuos reikalavimus: 1. praėję ciklus (modulius) ir gavę ciklų (modulių) įskaitas; 2. įgiję numatytas pakopines kompetencijas (atlikę minimalų techninių įgūdžių skaičių pagal numatytą savarankiškumo lygmenį ir gavę teigiamus kokybinio PK (klinikinių atvejų) atlikimo vertinimus). 3. parengę reikalavimus atitinkantį mokslo tiriamąjį darbą. Neįvykdžius nors vieno iš šių reikalavimų rezidentui baigiamojo egzamino laikyti neleidžiama. Įvykdžius nustatytus reikalavimus, laikomas egzaminas raštu ir žodžiu, kuris vertinamas dešimties balų sistema. Galutinį rezidentūros studijų vertinimą sudaro mokslo tiriamojo darbo ir rezidentūros baigiamojo egzamino įvertinimų aritmetinis vidurkis.

Rezidentūros studijų programos ugdomos bendrosios kompetencijos			Rezidentūros studijų programos rezultatai
1.	Tarpasmeninio ir tarpdisciplininio bendravimo bei bendradarbiavimo gebėjimai	1.1.	Gebės empatiškai bendrauti bei informuoti pacientus ir (arba) jų šeimos narius apie tyrimų rezultatus, gydymą, galimas gydymo rizikas, naudą bei prevenciją, atsižvelgiant į moralės ir etikos principus, individualų kontekstą bei kultūrinius aspektus.
		1.2.	Gebės efektyviai ir pagarbiai bendrauti su kolegomis, kitais sveikatos priežiūros specialistais, mokslinė bendruomene ir visuomene, aiškiai ir suprantamai jiems pateikti profesinės veiklos informaciją.

		1.3.	Gebės dirbti savarankiškai ir komandoje, sprendamas profesinėje veikloje išylančias problemas ir priimdamas sprendimus.
		1.4.	Žinos, gebės paaiškinti ir taikyti gydytojo vaikų ir paauglių psichiatro praktiką reglamentuojančius teisinius dokumentus ir darbo saugos principus; gebės parengti medicinos dokumentus, susijusius su pacientu.
		1.5.	Gebės teikti su rizikų valdymu susijusius pasiūlymus bei profesinėje veikloje naudoti sistemingus rizikos valdymo mechanizmus.
2.	Mokslinių tyrimų gebėjimai	2.1.	Gebės parinkti mokslinio tyrimo metodus, sudaryti veiklos, mokslinio tyrimo protokolus, dalyvauti mokslinio tyrimo procese.
		2.2.	Gebės praktikoje taikyti mokslinių tyrimų metodus, integruodamas juos su mokslinės literatūros analizės, kritinio vertinimo įgūdžiais.
		2.3.	Gebės pristatyti tyrimų rezultatus raštu ir žodžiu kolegoms bei visuomenei.
3.	Nuolatinis tobulėjimas ir profesinės veiklos organizavimo gebėjimai	3.1.	Gebės savarankiškai mokytis tolesnių studijų metu ir visą gyvenimą, gebės efektyviai taikyti edukacinius įgūdžius perduodant žinias pacientams, studentams, rezidentams, kolegoms ir visuomenei.
		3.2.	Gebės pripažinti klaidas ir laikyti jas mokymosi galimybėmis. Suprasdamas asmens, mokslo ir supančio pasaulio pastovų kitimą gebės nuolat sekti ir atnaujinti medicinos mokslo žinias.
		3.3.	Gebės efektyviai organizuoti savo bei skyriaus darbą, atlikti vaikų ir paauglių psichiatrijos darbo kokybės kontrolę, kurti veiklos procedūras bei kitais būdais gerinti veiklos efektyvumą; gebės valdyti sveikatos priežiūros išteklius.
Rezidentūros studijų programos ugdomos dalykinės kompetencijos		Rezidentūros studijų programos rezultatai	
4.	Pagrindinės ir naujausios vaikų ir paauglių psichiatrijos žinios	4.1.	Igis bendrąsias, naujausias vaikų ir paauglių psichiatrijos mokslo žinias. Žinos mokslinės veiklos ypatumus, vaikų ir paauglių psichiatrijos ryšį su kitomis medicinos mokslo disciplinomis. Gebės kompleksiskai vertinti specialybės ir tarpdisciplinines žinias.
		4.2.	Žinos ir gebės paaiškinti vaikų ir paauglių psichiatrijos ligų (patologijos) atsiradimo priežastis, jų vystymąsi, požymius, galimas komplikacijas, jų profilaktikos priemones.
		4.3.	Išmanys psichikos ir elgesio patologijas, žinos jų klasifikacijas, simptomus, galimas komplikacijas ir būdus joms išvengti. Mokės taikyti įgytas žinias ir praktinius įgūdžius atsižvelgiant į paciento amžių, gretutines ligas ir sindromus. Žinos kompleksinės, tarpdisciplininės, tarpinstitucinės psichikos sveikatos paglabos organizavimo principus.
		4.4.	Žinos naujausią mokslinę informaciją apie klinikinių tyrimų ir intervencijų atlikimo metodikas, standartus, reikalingus vaikų ir paauglių psichiatrijos patologijų įvertinimui, ištyrimui ir gydymui.

5.	Tyrimo ir diagnostikos plano sudarymo, metodų taikymo bei rezultatų interpretavimo vaikų ir paauglių psichiatrijoje gebėjimai	5.1.	Gebės surinkti anamnezę, ir visą informaciją reikalingą raidos, psichikos ir elgesio sutrikimo išsivystymo eigai nustatyti. Gebės atlikti išsamų paciento ištyrimą, įvertinti gautus rezultatus, nustatyti diagnozę ir diferencijuoti ją nuo kitų sutrikimų.
		5.2.	Gebės taikyti Lietuvos Respublikoje taikomus tarptautinius diagnostikos kriterijus klinikiniam raidos, psichikos bei elgesio sutrikimams diagnozuoti.
		5.3.	Išmanys patologijos priežastis, klinikinius požymius, psichologinių bei instrumentinių tyrimų indikacijas, laboratorinių tyrimų klinikinę vertę, jų pokyčius įvairių susirgimų atveju.
		5.4.	Gebės savarankiškai ir konsiliumuose interpretuoti diagnostinių ir laboratorinių tyrimų rezultatus, kompleksiskai sprendžiant dėl patologijos gydymo plano.
		5.5.	Išmanys raidos ir psichikos sutrikimų kompleksinio gydymo principus, žinos gydymo psichoterapiją ypatumus ir indikacijas, medikamentinį gydymą, suicidologijos pagrindus, slaugos principus vaikų ir paauglių psichiatrijoje ir priklausomybių gydyme.
6.	Vaikų ir paauglių psichiatrinės patologijos gydymo gebėjimai ir profilaktika	6.1.	Pagal vaikų ir paauglių psichiatrinį sutrikimų pasireiškimą ypatumus, jų eigą, klinikinius požymius, sunkumą, gretutinių ligų pasireiškimą, paciento amžiaus ypatybes ir ligos prognozinę vertinimą gebės sudaryti bei pradėti gydymo planą. Gebės nustatyti indikacijas ir kontraindikacijas konservatyviam ir medikamentiniam gydymui.
		6.2.	Gebės dirbti tarpdisciplininėje komandoje, o sudėtingais atvejais, nepriklausančiais vaikų ir paauglių psichiatro kompetencijai, siųsti konsultotis ir gydytis pas atitinkamos srities specialistus.
		6.3.	Išmanys raidos ir psichikos ligų bei sutrikimų profilaktikos organizavimą, sveikatinimo priemonių taikymą.
		6.4.	Žinos kenksmingus sveikatai veiksnius, jų žalą. Gebės taikyti prevencijos priemones, įvertinti skirtingų veiksmų riziką pacientų sveikatai.
		6.5.	Gebės aiškiai ir išsamiai pacientui paaiškinti, kaip elgtis po atliktų intervencijų ar operacijų, suteikti informaciją suprantamai dėl tolimesnio gydymo etapų ir rizikos faktorių.
		6.6.	Gebės skatinti pacientus mažinti rizikingą sveikatai elgesį, surasti ir pacientams paaiškinti tinkamus jų išvengimo būdus. Gebės kurti ir organizuoti profilaktines ir sveikatinimo programas populiacijos ir individo lygmenyje bei skatinti pacientus laikytis sveiko gyvenimo principų.
7.	Skubios vaikų ir paauglių psichiatrinės pagalbos suteikimo	7.1.	Gebės atpažinti skubios medicinos pagalbos reikalaujančias somatines ir psichiatrines būkles, teikti pirmąją medicinos pagalbą, teikti pirmąją reanimacinę pagalbą pagal galiojančias rekomendacijas. Gebėti gydyti skubios pagalbos reikalaujančias vaikų ir paauglių psichiatrines būkles.

	gebėjimai	7.2.	Gebės įvertinti savižudybės, savižalos ir pavojingo sau ar kitiems elgesio riziką bei suteikti reikiamą pagalbą. Gebės nustatyti priverstinio stacionarinio gydymo indikacijas ir jas tinkamai taikyti.
		7.3.	Gebės suteikti būtinąją kompleksinę pagalbą apleistumo ir smurto prieš vaiką ar paauglį atvejais.

VAIKŲ IR PAAUGLIŲ PSICHIATRIJOS REZIDENTŪROS STUDIJŲ PROGRAMOS PLANAS

Kodas	Ciklai (moduliai)	Kreditai	Kontaktinis darbas	Savarankiškas darbas	Visas rezidento darbo krūvis
I REZIDENTŪROS METAI		66	1518	264	1782
Privalomieji moduliai		66	1518	264	1782
LMR1-C1	Ikimokyklinio ir jaunesnio mokyklinio amžiaus vaikų psichikos sutrikimai ir pagalbos principai	18	414	72	486
LMR1-C2	Mokyklinio amžiaus vaikų psichiatrija	24	552	96	648
LMR1-C3	Raidos sutrikimų diagnostika ir rehabilitacija	24	552	96	648
II REZIDENTŪROS METAI		66	1518	264	1782
Privalomieji moduliai		54	1242	216	1458
LMR2-C4	Vaikų ligos	12	276	48	324
LMR2-C5	Vaikų neurologija	12	276	48	324
LMR2-C6	Paauglių psichiatrija	30	690	120	810
Pasirenkamieji moduliai (pasirinkti du):		12	276	48	324
	<i>Klinikinė genetika</i>	6	138	24	162
	<i>Neonatologija</i>	6	138	24	162
	<i>Šeimos medicina</i>	6	138	24	162
	<i>Skubi medicina</i>	6	138	24	162
	<i>Radiologija</i>	6	138	24	162
	<i>Dermatovenerologija</i>	6	138	24	162
	<i>Endokrinologija</i>	6	138	24	162
III REZIDENTŪROS METAI		66	1518	264	1782
Privalomieji moduliai		66	1518	264	1782
LMR3-C8	Bendroji (suaugusiųjų) psichiatrija	36	828	144	972
LMR3-C9	Psichoterapija	18	414	72	486
LMR3-C10	Teismo psichiatrija	12	276	48	324
IV REZIDENTŪROS METAI		66	1518	264	1782
Privalomieji moduliai		66	1518	264	1782
LMR4-C11	Priklausomybių psichiatrija	36	828	144	972
LMR4-C12	Vaikų krizės	30	690	120	810
V REZIDENTŪROS METAI		60	1323	297	1620
Privalomieji moduliai					
LMR4-C13	Ambulatorinės pagalbos principai vaikų ir paauglių psichiatrijoje	57	1311	228	1539
	Baigiamasis egzaminas	3	12	69	81

**VAIKŲ IR PAAUGLIŲ PSICHIATRIJOS
REZIDENTŪROS STUDIJŲ PROGRAMOS PAKOPINIŲ KOMPETENCIJŲ (PK) IR CIKLŲ RYŠYS**

STUDIJŲ METAI												
	I			II			III			IV		V
Ciklai	Ikimokyklinio ir jaunesnio mokyklinio amžiaus vaikų psichikos sutrikimai ir pagalbos principai	Mokyklinio amžiaus vaikų psichiatrija	Raidos sutrikimų diagnostika ir rehabilitacija	Paauglių psichiatrija	Vaikų ligos	Vaikų neurologija	Bendroji (suaugusiųjų) psichiatrija	Psichoterapija	Teismo psichiatrija	Priklausomybių psichiatrija	Vaikų krizės	Ambulatorinės pagalbos principai vaikų ir paauglių psichiatrijoje
PK												
PK1	1-3	1-3	1-3	4.1		4.1	4.1	4.1	4.1	4.2	4.2	4.2
PK2	1-3	1-3	1-3	1-3		1-3		1-3	1-3	4.1	4.1	4.1
PK3	1-2	1-2	1-2	3-4.1						3-4.1	3-4.1	4.2
PK4	1-2	1-2	1-2	1-2		1-2	1-2	1-2		3-4.1	3-4.1	3-4.1
PK5	1-3	1-3	1-3	1-3		1-3	1-3	1-3	1-3	1-3	1-3	4.1
PK6	1-2	1-2	1-2	1-2					1-2	3-4.1	3-4.1	3-4.1
PK7	1-3	1-3	1-3	1-3		1-3						4.1
PK8	1-3	1-3	1-3	1-3			1-3	1-3		4.1	4.1	4.1
PK9							1-3	1-3		4.1		
PK10	1-3	1-3	1-3	1-3			1-3	1-3	1-3	4.1	4.1	4.1